

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Biologie și Geologie
1.3 Departamentul	Departamentul de Biologie și Ecologie al Liniei Maghiare
1.4 Domeniul de studii	Biologie
1.5 Ciclul de studii	Licență, 6 semestre, cu frecvență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Biologie (limba maghiară), Licențiat în biologie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Etologie						
2.2 Titularul activităților de curs	Șef lucr. dr. Vágási I. Csongor						
2.3 Titularul activităților de seminar	Șef lucr. dr. Vágási I. Csongor						
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	5	2.6. Tipul de evaluare	Ex.	2.7 Regimul disciplinei	Op.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	120	Din care: 3.5 curs	48	3.6 seminar/laborator	24
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					18
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					8
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					18
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual					48
3.8 Total ore pe semestru					120
3.9 Numărul de credite					4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Nu este
4.2 de competențe	• Nu este

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Sală de curs, dotată cu laptop, videoproiector și software adecvat – Power Point, Word, aplicații multimedia, Internet
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Sală de laborator dotată corespunzător, dotată cu laptop, videoproiector și software adecvat – Power Point, Word, aplicații multimedia, Internet. Toate aceste aparate și substanțe sunt puse la dispoziție de Facultatea de Biologie și Geologie.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	C12. Cunoașterea, înțelegerea conceptelor, teoriilor și metodelor de bază ale biologiei; utilizarea lor adecvată în comunicarea profesională
Competențe transversale	CT1. Abilitatea de a lucra în echipe de cercetare din domeniul științelor vieții, rezolvarea de probleme și luarea deciziilor, organizarea activităților în grup

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cunoașterea aprofundată al compartimentului animalelor
7.2 Obiectivele specifice	Cursul are obiect principal de studiu evidențierea, descrierea, analiza și interpretarea bazelor filogenetice și biologice ale comportamentului animalelor. De-a lungul cursului vom analiza raportul dintre ceea ce este moștenit și ceea ce este învățat în comportamentul animalelor, formele de comunicare, teritorialitatea, organizarea socială, agresivitatea, selecția sexuală și comportamentul parental, urmărind mecanismele evolutiv-adaptative ale acestora.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Etologia: definiție, baze și principii, limite, metode, istoric.	Prelegere participativă, dezbateri, expunere, problematizare.	2 ore
2. Behaviorismul; etapele și legile învățării. Pavlovismul: reflexe condiționate; caractere, mecanisme de elaborare; condiționarea instrumentală.	Prelegere participativă, dezbateri, expunere, problematizare.	2 ore
Etograma: valoarea taxonomică a comportamentului; implicațiile etologiei în taxonomie; modele comportamentale.	Prelegere participativă, dezbateri, expunere, problematizare.	2 ore
Raportul înnăscut – dobândit în comportamentul animal: comportamentul cu caracter înnăscut.	Prelegere participativă, dezbateri, expunere, problematizare.	2 ore
Importanța mediului în formarea caracterelor comportamentale.	Prelegere participativă, dezbateri, expunere, problematizare.	2 ore

Adaptarea animalelor la condițiile mediului. Relația între pradă și prădător.	Prelegere participativă, dezbatere, expunere, problematizare.	2 ore
Evoluția comportamentului de hrănire.	Prelegere participativă, dezbatere, expunere, problematizare.	2 ore
Alegerea mediului de viață și competiția pentru sursele naturale. Comportamentul teritorial: domeniul; teritoriul; marcarea; structura teritoriului; forma de manifestare ale comportamentului teritorial; relații interindividuale de tip ierarhic.	Prelegere participativă, dezbatere, expunere, problematizare.	2 ore
Comunicarea prin semnale acustice, chimice și vizuale.	Prelegere participativă, dezbatere, expunere, problematizare.	2 ore
Selecția sexuală.	Prelegere participativă, dezbatere, expunere, problematizare.	2 ore
Investiția parentală.	Prelegere participativă, dezbatere, expunere, problematizare.	2 ore
Sisteme de reproducere.	Prelegere participativă, dezbatere, expunere, problematizare.	2 ore
Etologia omului.	Prelegere participativă, dezbatere, expunere, problematizare.	2 ore
Bibliografie obligatorie:		
1. Krebs, J. R., Davies, N. B. (1997). Behavioural Ecology. An Evolutionary Approach. 4th ed. 2. Kessler Jenő. 1998. Etológia. Stúdium Kiadó, Erdélyi Tankönyvtanács, Kolozsvár. 3. Alcock, J. (2005). Animal behavior. An evolutionary approach. 8th ed. Sinauer Associates. 4. Barta, Z., Liker, A., Székely, T. (eds)(2002). A viselkedésökológia modern irányzatai. Budapest, Osiris.		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Etologia: definiție, baze și principii, limite, metode, istoric.	Prelegere participativă, discuție și dezbatere.	2 ore
2. Behaviorismul; etapele și legile învățării. Pavlovismul: reflexe condiționate; caractere, mecanisme de elaborare; condiționarea instrumentală.	Prelegere participativă, exercițiu, discuție și dezbatere.	2 ore
Etograma: valoarea taxonomică a comportamentului; implicațiile etologiei în taxonomie; modele	Exercițiu, discuție și dezbatere.	2 ore

comportamentale.		
Raportul înnăscut – dobândit în comportamentul animal: comportamentul cu caracter înnăscut.	Exercițiu, discuție și dezbateri.	2 ore
Importanța mediului în formarea caracterelor comportamentale.	Exercițiu, discuție și dezbateri.	2 ore
Adaptarea animalelor la condițiile mediului. Relația între pradă și prădător.	Exercițiu, discuție și dezbateri.	2 ore
Evoluția comportamentului de hrănire.	Exercițiu, discuție și dezbateri.	2 ore
Alegerea mediului de viață și competiția pentru sursele naturale. Comportamentul teritorial: domeniul; teritoriul; marcarea; structura teritoriului; forma de manifestare ale comportamentului teritorial; relații interindividuale de tip ierarhic.	Exercițiu, discuție și dezbateri.	2 ore
Comunicarea prin semnale acustice, chimice și vizuale.	Exercițiu, discuție și dezbateri.	2 ore
Selecția sexuală.	Exercițiu, discuție și dezbateri.	2 ore
Investiția parentală.	Exercițiu, discuție și dezbateri.	2 ore
Sisteme de reproducere.	Exercițiu, discuție și dezbateri.	2 ore
Etologia omului.	Exercițiu, discuție și dezbateri.	2 ore

Bibliografie

1. Krebs, J. R., Davies, N. B. (1997). Behavioural Ecology. An Evolutionary Approach. 4th ed.
2. Kessler Jenő. 1998. Etológia. Stúdium Kiadó, Erdélyi Tankönyvtanács, Kolozsvár.
3. Alcock, J. (2005). Animal behavior. An evolutionary approach. 8th ed. Sinauer Associates.
4. Barta, Z., Liker, A., Székely, T. (eds)(2002). A viselkedésökológia modern irányzatai. Budapest, Osiris.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul disciplinei este în concordanță cu ceea ce se predă în alte centre universitare din țară și din străinătate.
- Absolvenții acestui curs pot să își folosească cunoștințele acumulate în cadrul ofertelor de pe piața muncii, în învățământ, în departamentele de mediu ale instituțiilor publice la nivel central (ministere de profil) și local (consilii județene și municipale), Agențiile de Mediu, Administrația Apele Române, Garda de Mediu, Administrațiile Parcurilor Naționale și Naturale sau a altor tipuri de zone ocrotite, diverse laboratoare biologice (laboratoare de ecotoxicologie, laboratoare clinice) etc. Ei se pot integra în cadrul unor firme/companii private sau ONG-uri care oferă servicii de consultanță pe probleme de mediu sau firme de biotehnologie. În același timp, noțiunile specifice cursului constituie un punct de plecare spre nivelul

superior de pregătire, reprezentat de programele de masterat și doctorat, în domeniul biologiei și ecologiei.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Verificarea cunoștințelor teoretice	Verificare pe parcursul semestrului	25%
	Verificarea cunoștințelor teoretice	Examen scris la sfârșitul semestrului	50%
10.5 Seminar/laborator	Verificarea cunoștințelor practice	Examen scris la sfârșitul semestrului	25%
10.6 Standard minim de performanță			
• Cunoașterea noțiunilor de bază, obținerea notei 5			

Data completării

10.07.2024.

Semnătura titularului de curs

Șef lucr. dr. Vágási I. Csongor

Semnătura titularului de seminar

Șef lucr. dr. Vágási I. Csongor

Data avizării în departament

11.07.2024.

Semnătura directorului de departament

Conf. dr. Lujza Keresztes